

*Gymnázium
Ústí nad Labem
Jateční 22
příspěvková organizace*

VILÍK – domov pro klienty s autismem a problémovým chováním

Vilík – náš domov

Navrhni projekt 2018/2019

Autoři: Ivana Bartošová, Filip Holas, Kateřina Dudková

Pedagog: Mgr. Anna Skalská

Region: Ústecký kraj

Shrnutí

Projekt VILÍK se zaměřuje na lidi trpící těžkým autismem (porucha autistického spektra – dále jen PAS). Náš projekt představuje koncepci zařízení, které by takto postiženým jedincům poskytovalo, v ČR minimálně dostupnou, možnost trvalého pobytu. Život s člověkem, jenž trpí vysokým percentilem poškození autistického spektra, je těžký a péče o něj je fyzicky, psychicky i časově náročná. Proto přicházíme s řešením, které by přineslo úlevu rodině postiženého i jemu samotnému.

Naším cílem je vybudování pobytové zařízení, které by poskytlo azyl deseti autistickým klientům. Klienti s těžkým autismem by zde byli ubytováni dlouhodobě a jejich rodinám by byly umožněny i vícedenní návštěvy (součástí zařízení je místnost určená rodinným příslušníkům). Klienti by zde setrvali v přátelském prostředí a byla by jim zajištěna celodenní, odborná péče. V současné době se v České republice nachází pouze několik obdobných zařízení, která mají zcela vyčerpanou kapacitu - v současnosti jsou plně obsazena. Na uvolnění místa čekají rodiny takto postižených jedinců až desítky let! O špatné dostupnosti zejména pobytových sociálních služeb pro klienty s PAS svědčí i to, že dotazovaní poskytovatelé sociálních služeb ročně odmítají několik desítek takových klientů.

Náklady na péči o klienty s PAS ve srovnání s péčí o klienty bez této diagnózy až dvojnásobné. Pracovníci nemají o tento typ práce zájem, proto se musí počítat s navýšením finančních odměn jako motivujícího prvku, abychom získali kvalitní ošetřující personál.

Náš projekt by se tak mohl stát projektem pilotním a mohl by se rozšířit do krajů, ve kterých tato zařízení chybějí.

Předmluva

Možná si budete klást otázku, proč chceme vybudovat zařízení pro osoby se zdravotním postižením, proč se zaměřujeme zrovna na autistické osoby s problémovým chováním?

Ve škole při hodině psychologie jsme zhlédli ukázkou dokumentárního filmu Děti úplňku, který mapuje život několika rodin, ve kterých žije osoba s postižením autistického spektra (dále s PAS). Film podává obraz toho, s čím se musí rodiče a další členové rodiny vyrovnávat, jak se mění jejich život, jak se ocitnou sociálně i finančně najednou mimo předchozí standard, jak situaci zvládají těžce oni sami, ale i jejich okolí – příbuzní, kamarádi, spolupracovníci.

Ten film nás úplně zasáhl. Uvědomili jsme si, jaké máme štěstí, že jsme zdraví, že můžeme studovat, mít kamarády, koníčky...že můžeme mít radost ze života! A rozhodli jsme se, že musíme rodinám s osobou s PAS nějakým způsobem pomoci. Tato práce nabízí řešení pro rodiny s postiženým dospělým jedincem, nabízí řešení i pro samotné osoby s PAS, protože co se s nimi stane, až jejich rodiče nebudou mít sílu se o ně starat, až zestárnou, až zemřou?

Moc bychom si přáli, aby výsledek naší práce využili představitelé krajů, kde sociální služby určené lidem s PAS chybí (tedy i Ústeckého kraje). To je náš největší cíl!

Obsah

Předmluva

1	Popis výchozího stavu	5
2	Cíle projektu.....	9
3	Příjemce podpory.....	10
4	Popis (aktivity) projektu.....	11
5	Zdroj financování.....	12
	5.1 Investiční náklady	
	5.2 Neinvestiční náklady	
6	Časový harmonogram	14
7	Rozpočet projektu.....	14
8	SWOT analýza	14
	8.1 Silné stránky	14
	8.2 Slabé stránky	15
	8.3 Příležitosti.....	15
	8.4 Rizika.....	15
9	Udržitelnost projektu.....	16
10	Zdroje.....	18
11	Přílohy.....	19

1 Popis výchozího stavu

Česká republika patří mezi vyspělé země, proto se zavázala zajistit lidem se zdravotním postižením, tedy i těm s autismem, místně, časově i finančně dostupné služby, které budou zohledňovat jejich individuální potřeby. Skutečnost je však taková, že rodiny osob s autismem jsou nuceny pátrat po celé republice, zda se někde najde vhodná sociální služba. Najít sociální službu pro klienta s autismem, je takřka nemožné.

Autismus (poruchy autistického spektra – PAS) patří mezi nejzávažnější poruchy mentálního vývoje. Jeho příčiny vzniku jsou spatřovány v neurobiologickém podkladě. Díky této poruše dochází k narušení psychického vývoje zejména v oblasti komunikace, sociální interakce a představitosti.

Podle Národního ústavu pro autismus výskyt autismu celosvětově strmě narůstá. V současnosti připadají 1-2 případy poruch autistického spektra na 100 osob. Potenciálně tedy i v České republice žije 100 000-200 000 osob s poruchou autistického spektra (dále jen „osoby s PAS“) a každý rok se zde narodí okolo 1000-2000 dětí s autismem nebo obtížemi blízcími se autismu.

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany na zasedání 28. listopadu 2014 projednával podněty týkající se problematiky osob s poruchou autistického spektra, a to v oblasti školství, sociální a zdravotní péče. Na základě informací odborné skupiny na zasedání 9. června 2015 uložil skupině zpracovat návrhy opatření, které by přispěly ke zlepšení situace lidí s PAS a jejich rodin. Zatím ale nedošlo k uspokojivému řešení situace!

Právě rodiče dětí nebo dospělých s poruchou autistického spektra v posledních letech hledali radu nebo pomoc se zajištěním sociální služby pro jejich dítě a o celkovou podporu rodiny, až se nakonec obrátili na ombudsmanku. Velmi často rodiče poukazovali na to, že požadovaná služba buď v regionu není, nebo je dlouhodobě nedostupná!

Ombudsmanka Anna Šabatová průzkumem ověřovala, jaká je v rámci republiky dostupnost služeb pro klienty s autismem, a zjistila, že dostupnost sociálních služeb v jednotlivých krajích není zajištěna ani pro děti, ani pro dospělé s autismem. Nedostupné jsou jak služby pobytové, tak i ambulantní a terénní, které poskytují podporu přímo v domácnosti (např. raná péče) nebo mimo rodinu (stacionáře, odlehčovací služby). A když taková služba v místě existuje, je kapacitně zcela naplněna, takže z pohledu rodin jako kdyby neexistovala.

Financování sociálních služeb je v tuto chvíli v rukou samospráv, přičemž náklady na péči o klienty s autismem mohou být ve srovnání s péčí o klienty bez této diagnózy až dvojnásobné. Přestože tedy samy kraje vnímají nabídku sociálních služeb pro klienty s autismem jako nedostatečnou, současně poukazují na vysokou psychickou i fyzickou náročnost práce s touto cílovou skupinou a na problémy se zabezpečením a adekvátním ohodnocením kvalifikovaného personálu, zvláště za situace, že zařízením sociálních služeb chybí dostatek personálu pro „běžné“ klienty, kteří nejsou tak nároční, jako klienti s autismem.

Kraje jsou povinny tvořit střednědobé plány rozvoje sociálních služeb, jenže v řadě případů jde jen o velmi obecné proklamace o tom, že hodlají podporovat sítě domovů pro osoby se zdravotním postižením, přitom často nejsou ani vymezeny cílové skupiny, natož konkrétní opatření a jasně stanovené odpovědnosti, kdo a co ve vymezeném čase udělá.

Po těchto zjištěních ombudsmanka krajům doporučila, aby do přípravy střednědobých plánů aktivně zapojily všechny, kdo mohou formulovat aktuální poptávku po nedostatkových službách, a označily služby, které nejsou poptávány. Doporučila také, aby plány vytvářené kraji byly konkrétní, termínované a aby jejich plnění bylo měřitelné.

Podle zjištění ombudsmanky nejsou často ani zdravotnická zařízení připravena poskytnout rodičům dítěte se zdravotním postižením základní radu, kde hledat pomoc a podporu. Nejasná je i připravenost pediatriů odborně provést screening batolat na poruchu autistického spektra v 18 měsících a následně rodiče odkázat na správné odborné zařízení.

Speciálně pedagogická centra a pedagogicko-psychologické poradny, jejichž role je pro podporu dítěte a rodiny nezastupitelná, jsou přetížené, takže rodiče na školskou diagnostiku autismu čekají řadu měsíců.

Zároveň bylo zjištěno, že situace rodin není řešena komplexně. Rodiče, a často ani samotné sociální služby neví, že pomoc a podporu by měl rodině s členem s autismem poskytnout sociální pracovník obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Mělo by jít nejen o zajištění sociální služby, ale také o pomoc při řešení celkové situace rodiny. Problémem je, že péče o osobu s poruchou autistického spektra je ve všech ohledem náročná a postižení obecně má významný socioekonomický dopad na celou rodinu, nejen na konkrétního člena s postižením. Rodiče zpravidla musí opustit své zaměstnání, v důsledku vyčerpání péčí dochází ke zprerhání sociálních vazeb s okolím i přáteli. Také oni potřebují podporu a pomoc, které se jim ale nedostává!

Výzkum dostupnosti sociálních služeb

V rámci výzkumu byly osloveny všechny krajské úřady, jednotlivá zařízení sociálních služeb, ale také školská zařízení a psychiatrické nemocnice. Vedle zjišťování obecných údajů o dostupnosti služeb pro klienty s autismem bylo zjišťováno umístění klienta s autismem s problematickým chováním (dítěte a dospělého) a ověřovalo se, zda by bylo možné konkrétně takovým klientům sociální službu zajistit.

Výzkumu se zúčastnilo 424 zařízení sociálních služeb. **Potřebnou sociální službu by ve skutečnosti mohlo poskytnout dospělému klientovi jen 7 ze 126 dotazovaných domovů. Dětskému klientovi by sociální službu poskytlo 6 ze 42 zařízení v celé republice!**

V jednotlivých krajích jsou průměrně 3 zařízení nebo sociální služby, které mohou být nabídnuty **dospělým klientům** s poruchou autistického spektra. Rozdíly mezi kraji jsou ale velké, např. v některých krajích je jen jedno takové zařízení, zatímco v Moravskoslezském je jich deset. Nejčastěji jde o domovy pro osoby se zdravotním postižením, případně domovy se zvláštním režimem. Celková kapacita je cca 600 osob, tj. průměrně 55 osob na kraj, jenže podle vyjádření krajů dosahuje naplněnost těchto zařízení 98 %. Klienti s autismem tak mají minimální šanci, že se do některého z těchto zařízení dostanou. Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem klienty s PAS odmítají!

V případě **dětí s autismem** uváděly kraje v průměru 2 zařízení nebo sociální služby. Nejčastěji šlo o domovy pro osoby se zdravotním postižením, méně se jednalo o týdenní nebo denní stacionáře. Celková kapacita je cca 190 osob (průměrně 17 míst na kraj), ale aktuální naplněnost dosahuje 94 %. Dostupné jsou

spíše služby rané péče, osobní asistence, denního stacionáře nebo odlehčovací služby. Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem odmítají téměř všechny zájemce.

Jako důvod, proč by sociální služby nemohly být popsaným klientům poskytnuty, zařízení uváděla u dospělého, že by jeho chování narušovalo kolektivní soužití, klient nespadá do cílové skupiny s ohledem na typ zdravotního postižení a že by mu zařízení nebylo schopno zajistit požadovanou péči. U dítěte bylo důvodem, že nespadá do cílové skupiny zařízení s ohledem na svůj věk.

Krajské úřady i zařízení shodně poukazovaly na vysokou náročnost a specifickou péči o klienty s autismem. Je pro ně nutné větší personální zajištění a zejména dostatek kvalifikovaného personálu, speciální pomůcky, způsoby práce atd., aby bylo možné provádět návky sociálních dovedností, poskytovat odlehčovací péči, mít k dispozici odborníky, psychology a psychiatry zaměřené na autismus. Nic takového zařízení nemají, takže nemohou přijímat klienty s autismem s problémovým chováním. Zařízení to odůvodňovala i ohledy na bezpečnost ostatních klientů a pracovníků, nevhodnými prostory a nemožností zajistit individuální přístup.

Také školská zařízení pro výkon ústavní výchovy ve více než 90 % shodně uvedla, že by popsaného dětského klienty nepřijala, protože by mu nebyla schopna zajistit potřebnou péči a protože by nedokázala zabezpečit ochranu ostatních dětí.

Všichni účastníci výzkumu shodně upozorňují, že sociální služby pro klienty s autismem chybí. V případě dětí chybí i školská zařízení s výchovně léčebným režimem, chybí návaznost péče o tyto děti v pozdějším věku po ukončení povinné školní docházky, chybí odlehčovací služby, chybí včasná podpora a systematické výchovné poradenství pečujícím rodinám.

Pro cílovou skupinu osob s PAS v Ústeckém kraji je v současné době registrována **jedna sociální služba DOZP v Domovech sociálních služeb Kadaň – Mašťov**, příspěvkové organizaci Ústeckého kraje. V zařízení, kde je současně poskytována služba i osobám s mentálním postižením a kombinovaným postižením, je pro cílovou skupinu osoby s PAS vyčleněna domácnost s kapacitou 6 lůžek, **věková hranice přijímaných osob je od 3 let do 26 let věku. Znamená to tedy, že v Ústeckém kraji pobytové zařízení pro dospělé osoby s PAS starší 26 let neexistuje!** Zastupitelstvem Ústeckého kraje byl dne 10. 9. 2018 schválen příslib zařazení služby domova pro osoby se zdravotním postižením do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje. Jak dlouho ale budou muset ještě klienti čekat?!

Citace:

<https://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2018/klient-s-autismem-socialni-sluzbu-prakticky-nenajde/>

<file:///C:/Users/askal/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/JYUVX57L/Ustecky-kraj-vyjadreni.pdf>

<file:///C:/Users/askal/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/NTE5M8WR/Sluzby-pro-deti-s-PAS-a-jinym-zdrav.-post.-v-JMK.pdf>

<file:///C:/Users/askal/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/5CY4XQP7/Podnet-k-reseni-situace-PAS.pdf>

Průzkum aktuálnosti problému

Oslovili jsme členy spolku APLA – severní Čechy, abychom zjistili nabídku služeb pro rodiny, které se starají o osoby s poruchou autistického spektra v Ústeckém kraji v České republice.

Spolek má v současnosti 28 členů.

Cílem spolku je zkvalitnění péče o osoby s poruchou autistického spektra v Ústeckém kraji. Spolek se snaží všemi prostředky podporovat systematickou a komplexní profesionální pomoc lidem s poruchou autistického spektra a jejich rodinám.

Předsedkyni spolku paní Kolenaté jsme položili tyto otázky:

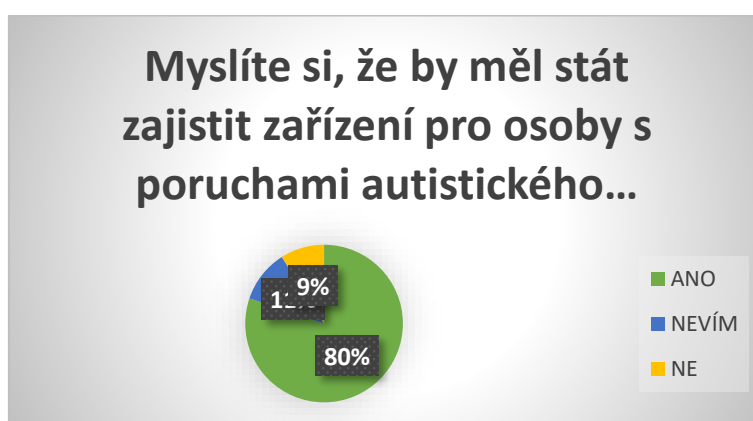
Víte, kolik je v Ústí nad Labem dětí a dospělých s PAS?

Děti s PAS chodí do Speciální školy Pod Parkem, je tam 8 tříd vždy po 6 – 8 dětech, 6 dospělých je evidováno ve stacionáři pro mentálně postižené Helios, jehož kapacita je zcela vyčerpána. Kolik je ale v Ústí osob s PAS není jasné. Přesná čísla nejsou, nikdo tuto statistiku nevede.

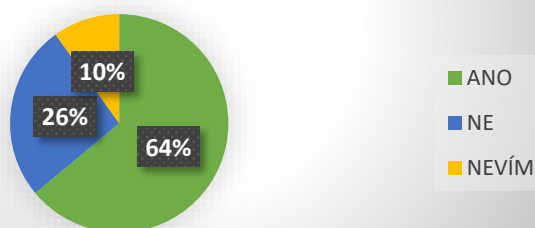
Když vycházíte ze svých zkušeností, myslíte si, že o místa v domově pro osoby se zdravotním postižením by byl zájem, že by se kapacita naplnila?

Samozřejmě! O tom nejsou žádné pochybnosti! Naopak by tyto domovy potřebovalo každé větší město. Chybějící služby pro osoby s PAS jsou aktuální ožehavým problémem. Jsme rádi, že se někdo o problém zajímá. Usilujeme o vznik takového zařízení.

Chtěli jsme znát také názory ústeckých občanů, a tak jsme připravili anketu, cílem bylo prozkoumat veřejné mínění ohledně konceptu pobytového zařízení - domova pro osoby se zdravotním postižením PAS v Ústí nad Labem. Bylo tázáno 61 respondentů.

Vadilo by vám, kdyby podobné zařízení bylo v blízkosti vašeho domova?

Z výsledků ankety jednoznačně vyplývá, že si občané města Ústí nad Labem uvědomují povinnost státu postarat se o osoby nemocné poruchou autistického spektra, ale zároveň se někteří obávají mít toto zařízení v blízkosti svého bydliště.

2 Cíle projektu

Cílovou skupinou domova pro osoby se zdravotním postižením PAS v Ústeckém kraji jsou klienti starší 18 let s onemocněním PAS, kteří potřebují specifickou a vysoce náročnou péči. Je pro ně nutné větší personální zajištění a zejména dostatek kvalifikovaného personálu, speciální pomůcky, způsoby práce atd., aby bylo možné provádět nácviky sociálních dovedností, poskytovat odlehčovací péči, mít k dispozici odborníky, psychology a psychiatry zaměřené na autismus.

Cílem tohoto projektu je vybudovat zařízení, které pomohlo rodinám klientů s autismem s problémovým chováním. Zařízení musí splňovat i ohledy na bezpečnost ostatních klientů a pracovníků, musí disponovat vhodnými prostory a možnostmi zajistit individuální přístup.

Kvantitativní cíle:

- vybudování domu s 10 samostatnými místnostmi pro klienty,
- vybudovat zázemí pro klienty (koupelna, WC, kuchyňka),
- vybudovat jednu místnost k ubytování rodičů klientů,
- vybudovat zázemí pro personál,
- zařízení vybavit speciálními pomůckami,
- místnosti funkčně zařídit k plnohodnotnému bydlení.

Kvalitativní cíle:

- zajistit místně dostupnou sociální službu pro klienty s PAS,
- odlehčit rodinám, které nejsou schopny zvládat náročnou péči o blízkou osobu s autismem,
- zlepšit podmínky pro život osobám, které jsou ohroženy izolací od společnosti;
- zabránit sociálnímu vyloučení osob z důvodů krizové sociální situace a způsobu života, který může vést ke konfliktu se společností,
- rozvíjet schopnosti a dovednosti nemocných,
- zajistit sociálně terapeutickou činnost;
- rozvíjet spolupráci s dalšími subjekty, které v lokalitě nabízejí služby nebo mohou jinak přispět k naplnění výše jmenovaných cílů;
- informovat veřejnost o problematice lidí s PAS.

3 Příjemce podpory

Příjemcem finanční podpory pro výstavbu zařízení Domova pro osoby se zdravotním postižením PAS je **spolek APLA – severní Čechy z. s.** Spolek byl zaregistrován v září 2016, ale činnost jako občanské sdružení vyvíjel již od roku 2012. Hlavní náplní činnosti zapsaného spolku jsou sociální služby podporující specifickou a vysoce náročnou péči o osoby s PAS.

Spolek získal v uplynulých letech několikrát finanční podporu na své projekty, které jeho členové vždy řádně a včas realizovali. Výroční zprávy spolku a další informace o činnosti lze najít na www.apla.sc.cz

Předsedkyní spolku je Hana Kolenová, osobou zodpovědnou za projekt je Mgr. Štěpánka Kvitová.

4 Popis (aktivity) projektu

Projekt VILÍK – domov pro klienty s autismem a problémovým chováním je projektem, který je zaměřen na pomoc osobám se zdravotním postižením s PAS ve věku starší 18 let. Vzhledem k nárůstu počtu osob s PAS v dospívajícím a dospělém věku vzrůstá naléhavost včasného řešení otázky sociálních služeb, které by vedly k osamostatnění také v oblasti bydlení. Zařízení typu domovů se zvláštním režimem jsou z hlediska provozu a nákladů náročná a nejsou zatím, až na zařízení APLA Praha, střední Čechy – Domov pro osoby se zvláštním režimem v Libčicích a transformované bydlení pro občany s PAS Benjamin Petřvald, zřizována a priori pro osoby s PAS. Rodinné zázemí neskýtá trvalou jistotu zabezpečení člověka s PAS, rodiče jsou stresováni nejistotou a obavami o osud svých dospělých dětí v okamžiku, kdy jim nebudou schopni potřebnou podporu dále zajišťovat. Nejpálčivější situace nastává v okamžiku rozpadu přirozeného zázemí rodiny. Po rozpadu zázemí se osoby s PAS stávají bezprizorními, hrozí bezdomovectví, zneužívání a manipulace. Vlivem

vzrůstajícího stresu dochází ke zhoršení zdravotního stavu, četnosti sebepoškozování, možnosti agresivních projevů. Zvyšuje se četnost pokusů o ukončení života.

Autismus je neurovývojová porucha, která se projevuje převážně selháváním lidí s PAS v oblasti sociálních vztahů. Kvůli tomu je velmi složité lidi s PAS zapojovat do kolektivního způsobu života. Vysoké procento incidentů fyzické agrese v domovech pro osoby se zdravotním postižením je u této klientely spouštěno snahou anebo nutností jejich zařazení do společenského života a nucením do podřízení se pravidlům instituce, které však lidé s PAS nechápu. Případy agrese tak nejsou primárně zapříčiněny handicapem nebo nevychovaností klienta, ale nepřizpůsobenou sociální službou, která je člověku s PAS poskytována. Dalším důvodem, který navyšuje agresi lidí s PAS, je nedostatečně řešené prostředí, ve kterém žijí. V neposlední řadě minimálně polovina lidí s PAS nemluví nebo mluví nefunkčně. Zároveň se však vyjadřují verbálně (houkání, křik, vrískot, hýkání aj.). Toto chování vede často ke zvýšené nepohodě skupiny, ve které lidé s PAS žijí, a k eskalaci agrese.

Chceme vybudovat v Ústí nad Labem pobytové zařízení nabízející služby osobám s PAS (i s problematickým chováním). Služby nabízející pomoc vzniknou v rekonstruovaném domě o 2 bytových jednotkách typu 5+KK se sociálním zařízením. Celkem bude k dispozici 10 samostatných místností pro jednotlivé klienty, součástí by měla být také jedna společenská místnost, kuchyňky, zázemí pro personál (v suterénu budovy) a zázemí pro rodinné příslušníky, kteří přijedou na návštěvu (v podkroví).

Popis umístění zdravotního zařízení VILÍK

Po jednáních s hlavními představiteli města Ústí nad Labem a následném schválení zastupitelstvem města bude pobytové zařízení umístěno v městské části Střekov, ulice Karla IV. Tato oblast je v současné době přístupná MHD, ale zároveň je zde poměrně klidné prostředí, které by osobám s PAS mohlo vyhovovat. Dům bude rekonstruován, v případě nutnosti může být kapacita domu jednoduchou přístavbou v další část podkroví navýšena.

Popis technického a materiálního zabezpečení:

Předpokládáme, že **jednotlivé místnosti budou vybaveny** základním vybavením: postel, skříň, psací stůl, židle, jedno křeslo. Lidé s PAS často autostimulačně nebo ve vzteku destruuji věci kolem sebe. Je třeba proto domov, kde žijí, specificky uzpůsobit tomuto chování (např. nerozbitné toalety, bezpečnostní folie ve sklech, vyztužená futra dveří, vyztužené dělené dveře apod.). Každá bytová jednotka bude mít svoji kuchyňku s vybavením a vlastní sociální zařízení (WC + sprcha) s pračkou.

Vybavení jedné kuchyňky pro 5 klientů: kuchyňská linka 110 cm, stůl, 5 židlí, sporák, lednice, nádobí, mikrovlnná trouba, žehlička, žehlicí prkno.

Součástí jedné bytové jednotky bude jedna **společenská místnost**, ve které se budou moci klienti v případě potřeby sejit s ostatními (pouze pod dozorem) a kde se budou moci uskutečnit také některé výchovné či

vzdělávací činnosti. Vybavení této místnosti bude jednoduché – dva stoly, 7 židlí, sedací souprava, police, věšák, televize, počítač s Wi-Fi připojením pro celý dům.

Kancelář personálu bude sloužit jako zázemí pracovníkům, kteří zde budou pracovat – vybavení kanceláře: psací stůl, počítač, židle, čtyři křesla, konferenční stůl, police, skříňky, postel. Tento prostor musí být oddělen od prostoru, kde budou osoby s PAS, proto je umístěn do suterénu. Pracovníci mající službu, musí být v bytové jednotce u klientů a dbát na jejich bezpečnost, popř. je motivovat k nějaké činnosti.

Zázemí pro rodiče bude vybudováno v půdním prostoru – jedná se o jednu místnost se sociálním zařízením jednoduchého vybavení: 3 postele, skříň, stolek, 2 křesla. Předpokládáme, že tuto místnost budou využívat rodinní příslušníci, kteří přijedou navštívit své příbuzné – osoby s PAS. Důležité je podporovat a udržovat vztahy s původní rodinou.

Služby budou poskytovány nepřetržitě, předpokládáme v době od 7 do 22 hodin v počtu jeden pracovník na dva klienty, v noční době budou dohled zajišťovat dva pracovníci na celé zařízení – vždy jeden na patře (= v bytě).

Klienti za ubytování platí a to cenou, která je stanovena ve vyhlášce k zákonu o sociálních službách.

5 Zdroj financování

Předpokládáme, že financování projektu se bude skládat ze dvou částí:

Investiční náklady:

Integrovaný regionální operační program 2014-2020

Prioritní osa 2 Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů

Specifické cíle:

2.3 Cílem je vytvoření systému funkční a udržitelné péče, podporující sociální začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením v důsledku jejich zdravotního stavu a ztížené dostupnosti zdravotních služeb, a zkrácení doby pobytu mimo přirozené prostředí a doby pracovní neschopnosti. Cíle bude dosaženo dokončením procesu koncentrace vysoce specializované péče, zvýšením dostupnosti péče na navazující, rozvojem infrastruktury a deinstitucionalizací psychiatrické péče. Podporována bude modernizace infrastruktury poskytovatelů vysoce specializované péče, dále zřizování nových či rekonstrukce stávajících zařízení pro dosažení efektivního systému péče atd. Příjemci budou Příspěvkové organizace zřizované MZ ČR, kraje, obce, nestátní neziskové organizace, dobrovolné svazky obcí.

Z tohoto programu by se tedy rekonstruoval objekt pro užívání deseti klientů s PAS, zázemí pro personál a místnost pro rodiče klientů.

Neinvestiční náklady:

Operační program Zaměstnanost

Prioritní osa č. 2.2: Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu

Investiční priority (dle nařízení č. 1303/2013)

- Podpora transformace a deinstitucionalizace pobytových sociálních služeb (zejména pro osoby se zdravotním postižením a seniory), zařízení ústavní péče pro děti a rozvoj nových služeb komunitního typu, ambulantních a terénních služeb a nových typů péče, včetně rozvoje a rozšiřování nástrojů pro identifikaci a odstraňování dopadů institucionalizace na uživatele pobytových sociálních služeb a rozvoje individuálního plánování podpory zaměřené na integraci uživatele ústavních služeb do běžného prostředí, řešení dopadů reformy psychiatrické péče na systém sociálních služeb a provázání s návaznými veřejně dostupnými službami.

- Zavádění zdravotní péče ve vybraných oborech v regionech, kde tato péče dříve nebyla poskytována nebo byla poskytována v nedostatečném objemu, včetně péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Financovány budou především potřebné režijní náklady (např. jízdné) a vzdělávání zdravotnického personálu apod.

- Podpora transformace a deinstitucionalizace zdravotnických služeb v oblasti psychiatrické péče, rozvoj nových služeb komunitního typu, ambulantních a terénních služeb a nových typů péče, včetně rozvoje a rozšiřování nástrojů pro identifikaci a odstraňování dopadů institucionalizace na uživatele.

Z tohoto programu se budou financovat pracovníci Domova pro osoby se zdravotním postižením s PAS - předpokládáme celkem 14 zaměstnanců:

10 sociálních pracovníků

2 psychiatři

1 technickohospodářský pracovník (úklid, praní, žehlení, zeleň na zahradě...)

1 hospodář (ekonom + kuchyňské práce)

6 Časový harmonogram (příprava a realizace akce - předpokládáme 35 měsíců)

1. fáze – přípravná (8 měsíců)

zpracování projektu, příprava rozpočtu na rekonstrukci domu a vybavení domu, projednání a koupě vytípaného domu, získání stavebního povolení na rekonstrukci objektu, podání žádosti o finanční podporu

2. fáze – realizační (21 měsíců)

příprava a vyhlášení veřejné zakázky, výběr dodavatele 4 měsíce

realizace stavby..... 14 měsíců

vybavení objektu..... 3 měsíce

kolaudace objektu

propagace zařízení a jeho služeb mezi cílovou skupinou (letáky, reklama...)

3. fáze – hodnocení (6 měsíců)

vyúčtování..... 3 měsíce

vypracování závěrečné zprávy..... 3 měsíce

7 Rozpočet projektu

Dílčí ceny v rozpočtu jsou uvedeny s DPH.

Investiční rozpočet (čerpání z IROP):10 482 350 Kč

Koupe domu (viz příloha č. 1).....6 900 000 Kč

Rekonstrukce domu (viz příloha č. 2)..... 2 336 000 Kč

Vybavení domu (viz příloha č. 3)1 246 350 Kč

Neinvestiční rozpočet (čerpání z OP Zaměstnanost).....9 300 000 Kč

Finanční pokrytí pro 14 pracovníků: 10 sociálních pracovníků, 2 psychiatři, 2 pracovníci)
viz příloha č. 4

Celkové náklady rozpočtu.....19 782 350 Kč

8 SWOT analýza

8.1 Silné stránky

- nedostatek zařízení zaměřeným na péči o klienty s PAS a problematickým chováním
- možnost oprostění rodičů od stresového stereotypu života s člověkem s PAS (návrat do zaměstnání, společenského života)
- možnost pobytu dlouhodobého - v závislosti na přání zákonných zástupců
- odlehčení širší rodiny a okolí od problémů souvisejících s chováním osoby s PAS (fyzická a emocionální náročnost, křik, hluk, agrese...)
- přístup k odborné pomoci
- zvyšující se počet osob s PAS – poptávka je a bude dlouhodobá
- universalita objektu – možnost využití v jiných krajích

8.2 Slabé stránky

- málo objektů, které by vyhovovaly záměrům
- finanční náročnost speciálního vybavení
- specifika odborníků – kvalifikace, fyzická zdatnost, emocionální odolnost, trpělivost, empatie...
- nedostatek kvalifikovaných pracovních sil
- špatná adaptabilita klientů – těžce nesou změnu, špatně si zvykají na nové prostředí a lidi

8.3 Příležitosti

- mohl by z toho být pilotní projekt – tzn. mohla by se postavit podobná zařízení po celé republice
- pro rodiče: začátek „nového“ života - návrat do práce, obnovení sociálních vztahů
- pro Ústecký kraj: vznik takového zařízení a zajištění péče o jeho znevýhodněné občany

8.4 Rizika

- „rizika povolání“ - možnost újmy na zdraví klienta či jeho opatrovatele, v případě agresivního chování klienta možnost poničení některého vybavení
- velká fyzická i psychická vyčerpanost nových klientů
- odchod odborníků z důvodu vyhoření
- nedostatek financí na provoz zařízení
- riziko toho, že si lidé nebudou vážit práce odborníků – proto budou odcházet
- nepřiměřené reakce lidí z okolí na toto zařízení (výsměch klientům, ničení venkovního zařízení)
- nedodržení termínu etap výstavby, problémy investora
- živelné pohromy
- legislativní a institucionální změny
- nedodržení rozpočtu projektu, nedostatek financí
- finanční ohodnocení pracovníků, jejich přetížení

Jsme si vědomi, že rizik je poměrně hodně. Pro úspěšnost projektu by bylo ideální, kdyby se rizika podařilo snížit, k čemuž se dá dojít využitím zkušeností z podobných projektů a problematiku rizik konzultovat s odborníky.

9 Udržitelnost projektu

Udržitelnost projektu vychází z možností, které dává zákonné prostředí ČR a EU. Největší finanční zátěží je koupě nemovitosti a následná rekonstrukce objektu – pokud bychom na tuto část projektu získali finanční podporu z fondů EU, potom se domníváme, že naše další finanční (neinvestiční) rozvahy jsou reálné a že by tento projekt měl skutečnou šanci na realizaci.

Financování projektu má 2 části:

a) investiční – zde jsou započítány koupě domu, všechny stavební úpravy objektu a vybavení dvou bytových jednotek 5+KK, společenské místnosti, zázemí pracovního personálu a zázemí pro návštěvu rodinných příslušníků. Odhadovaná cena je cca 10 mil. korun. Tato část projektu je jednorázová, vybudované a nakoupené prostředky budou sloužit po dobu své životnosti – postupně bude docházet k jejich obnově. Finanční podpora z EU ale nepokryje veškeré náklady, je ale možnost využít národní zdroje – zejména z Ministerstva zdravotnictví ČR, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Finanční podporu můžeme získat i od Ústeckého kraje a města Ústí nad Labem.

Ukázka předpokládaného rozdělení investičních prostředků:

Celkové zdroje: 10 482 350 Kč

Výše dotace EU: 8 909 997 Kč

Veřejné zdroje: 1 372 003 Kč

Soukromé zdroje: 200 000 Kč

b) neinvestiční – zařízení pro osoby se zdravotním postižením bude zajišťovat finanční prostředky na svůj provoz z celé řady zdrojů:

1. Úhrady klientů – z komunikace s obdobným zařízením v jižních Čechách víme, že všichni klienti pobírají invalidní důchod, někteří také příspěvek na péči, což bude jeden ze zdrojů financování při dlouhodobé udržitelnosti projektu. Tyto finance by měly stačit na poplatky za vodu, spotřebované energie, jídlo klientů apod.

2. Dotace a granty budou tvořit významnou část rozpočtu, ze kterých se bude platit mzda zaměstnancům. Hlavními poskytovateli dotací jsou **ministerstva** (Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvo zdravotnictví ČR), předpokládáme, že významným poskytovatelem grantů bude také Ústecký kraj, Město Ústí nad Labem a různé nadační fondy či soukromí dárci (v případě využití v jiných krajích budou využity jejich finanční dotace na podporu sociálních a zdravotních služeb).

Ukázka předpokládaného rozdělení neinvestičních prostředků:

Celkové náklady: 9 300 000 Kč

Výše dotace EU: 7 905 000 Kč

Veřejné zdroje ČR: 1 395 000 Kč

Počítáme-li s provozem 24 hodin pro 10 uživatelů, je základní nastavení 14 úvazků pracovníků v plném pracovním poměru (tento počet umožní zákonný odpočinek mezi směnami, čerpání dovolené, vzdělávání, porady, supervize aj.).

Bude tedy nutné zajistit finanční prostředky pro 10 sociálních pracovníků, 2 psychiatry a 2 technickohospodářské pracovníky v různých dotačních titulech státu a kraje (např. program Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji). Díky tomu budeme schopni poskytovat služby těm, kteří potřebují naše služby. I v současnosti bohužel přetrvává absolutní závislost těchto zařízení na nenárokovatelných zdrojích – dotacích a grantech, jejichž přidělení je ale velice nejisté.

Zdroje:

<https://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2018/klient-s-autismem-socialni-sluzbu-prakticky-nenajde/>

<file:///C:/Users/askal/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/JYUVX57L/Ustecky-kraj-vyjadreni.pdf>

<file:///C:/Users/askal/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/NTE5M8WR/Sluzby-pro-deti-s-PAS-a-jinym-zdrav.-post.-v-JMK.pdf>

<file:///C:/Users/askal/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/5CY4XQP7/Podnet-k-reseni-situace-PAS.pdf>

Konzultace:

stavební firma PP Stavby s.r.o.

APLA – severní Čechy z.s.

Domov pro osoby se zvláštním režimem v Libčicích

Seznam příloh:

1. Informace o koupi objektu
2. Rozpočet investiční části – rekonstrukce objektu
3. Rozpočet investiční části – vybavení objektu
4. Rozpočet neinvestiční části – tabulka s platy zaměstnance

Příloha č.1 Informace o koupi objektu

Ukázka vybraného domu, který se bude rekonstruovat na Domov pro osoby se zdravotním postižením

Prodej činžovního domu, 462m²

Karla IV. 400, Střekov, Ústí nad Labem

Cena: 6 900 000 Kč

Popis a vybavení nemovitosti

Samostatná vila s byty a zahradou v Ústí nad Labem, v městské čtvrti Střekov s jedinečným výhledem na město a okolí. V suterénu o celkové ploše 115 m² jsou zkolaudované prostory na vinárnu, dále sklad, sociální zázemí a technická místnost. V přízemí se nachází vstupní chodba se schodištěm propojujícím všechna podlaží domu až po podkroví. V přízemí a v 1. patře se nachází vždy bytová jednotka o ploše 121 m², dispozičně 5+1, s terasou, určené k rekonstrukci. Zateplené podkroví je upraveno nyní na kancelářské prostory a má plochu 105 m². Garáž a parkovací místa jsou na vlastním pozemku, který má celkovou výměru 1064 m². Vila je napojena na veškeré inženýrské sítě a prošla částečnou rekonstrukcí, zejména suterénu a podkroví. Veškerá občanská vybavenost se nachází v bezprostředním okolí. Mimořádná investiční nabídka vily s prostornými byty se zahradou a platným projektem na úpravu podkroví na další bytovou jednotku.

Další údaje:

Dopravní spojení: MHD

Parkování: garáž vlastní + parkovací stání

Elektrický proud: 230 V, 400 V

Kanalizace: veřejná kanalizace

Zavedené inž. sítě: plyn

Zdroj vody: veřejný vodovod

Způsob vytápění: ústřední - plynové

Typ konstrukce: zděná

Balkony, lodžie, terasy: balkón, terasa

Vybavení bytu: bez vybavení

ID nemovitosti: U97078

Stav objektu: dobrý

Užitná plocha: 462m²

Plocha pozemku: 1064m²

Energetická náročnost: E (i)

Příloha č. 2

a. ROZPOČET INVESTIČNÍ ČÁSTI – rekonstrukce objektu je v samostatné příloze v souboru excel

b. ROZPOČET INVESTIČNÍ ČÁSTI – VYBAVENÍ OBJEKTU

Vybavení jedné místnosti pro klienty:

postel (povlečení + polštář + pokrývka + matrace + kostra)	8 350 Kč
skříň	2 400 Kč
psací stůl	1 500 Kč
židle	1 200 Kč
křeslo	3 000 Kč
Celkem	16 450 Kč

Náklady na vybavení 10 pokojů pro klienty ve dvou bytových jednotkách: 164 450 Kč

Vybavení kanceláře:

psací stůl	2 500 Kč
kancelářská židle	1 200 Kč
skříň	2 000 Kč
police	1 400 Kč
křesla 2x	4 000 Kč
postel	8 000 Kč
konferenční stůl	2 000 Kč
věšák	1 200 Kč
počítač	12 000 Kč
Celkem	34 300 Kč

Náklady na vybavení kanceláře – zázemí pro personál: 34 300 Kč

Vybavení společenských místností v jedné domácnosti:

Stůl 3x	7 500 Kč
Židle 10x	12 000 Kč
Sedací souprava	24 250 Kč
police	2 800 Kč
věšák	1 200 Kč
počítač s Wi-Fi připojením	13 000 Kč
televizor	11 000 Kč
Celkem	71 750 Kč

Náklady na vybavení dvou společenských místností: 143 500 Kč

Vybavení kuchyňky

linka	7 000 Kč
myčka	6 000 Kč
sporák	9 500 Kč
mikrovlnka	2 500 Kč
nádobí	5 500 Kč
lednice	13 500 Kč
Stůl + židle	11 700 Kč
Varná konvice	600 Kč
Utěrky + ručníky	2 300 Kč
Celkem	58 600 Kč

Náklady na vybavení dvou kuchyněk: 117 200 Kč

Vybavení podkrovního pokoje

postel 2x	11 000 Kč
skříň	2 000 Kč
televizor	8 000 Kč
konferenční stůl	1 100 Kč
křeslo 2x	2 800 Kč
Celkem	24 900 Kč

Náklady na vybavení podkrovního pokoje – zázemí pro návštěvy: 24 900 Kč

Speciální vybavení určené pro zařízení s klienty PAS a problematickým chováním:

Nerozbitné WC 2ks	42 000 Kč
Okna s nerozbitným sklem (odolnost 4. třídy/kalené)	600 000 Kč
Dřevěné dveře rozdělené na části	120 000 Kč
Celkem	762 000 Kč

Nerozbitné WC..... 21 000 Kč předpokládáme 2 ks = 42 000 Kč

Okna s nerozbitným sklem (odolnost 4. třídy/ kalené) od 20 000 Kč předpokládáme 40 ks oken v budově, z toho 20 ks nerozbitných = cca 600 000 Kč

Dřevěné dveře rozdělené na části 12 000 Kč na pokojích klientů – 10 ks předpokládáme 120 000 Kč

Předpokládané celkové náklady na speciální vybavení domova: cca 762 000 Kč

Předpokládané celkové náklady na vybavení objektu: 1 246 350 Kč

Příloha č. 3

ROZPOČET NEINVESTIČNÍ ČÁSTI – TABULKA S PLATY ZAMĚSTNANCŮ

Kalkulačka pro výpočet čisté mzdy v roce 2019

Hrubá mzda v Kč:

Počet dětí:

Počet dětí se ZTP/P:

podpis Prohlášení k dani u tohoto zaměstnavatele

student do 26 let

invalidní důchod 1. nebo 2. stupně

invalidní důchod 3. stupně

držitel průkazu ZTP/P

Vypočítat

Čistá mzda 26 185 Kč

Hrubá mzda	35 000 Kč
Superhrubá mzda (základ daně)	46 900 Kč
Sociální pojištění zaměstnavatel	8 750 Kč
Zdravotní pojištění zaměstnavatel	3 150 Kč
Sociální pojištění zaměstnanec	2 275 Kč
Zdravotní pojištění zaměstnanec	1 575 Kč
Záloha na daň před odečtením slev na dani	7 035 Kč
Solidární daň	0 Kč

Slevy na dani

na zaměstnance (poplatníka)	2 070 Kč
základní sleva na invaliditu (invalidní důchod 1. nebo 2. stupně)	0 Kč
rozšířená sleva na invaliditu (invalidní důchod 3. stupně)	0 Kč
držitel průkazu ZTP/P	0 Kč
student	0 Kč
na děti (celková)	0 Kč

Záloha na daň	4 965 Kč
Daňový bonus	0 Kč

Plat pro 1 sociálního pracovníka: 46 900,-/měsíc

Plat pro 10 pracovníků: 469 000,-/měsíc

Roční plat pro sociální pracovníky: 5 628 000,-

Kalkulačka pro výpočet čisté mzdy v roce 2019

Hrubá mzda v Kč:

Počet dětí:

Počet dětí se ZTP/P:

podpis Prohlášení k dani u tohoto zaměstnavatele

student do 26 let

invalidní důchod 1. nebo 2. stupně

invalidní důchod 3. stupně

držitel průkazu ZTP/P

Vypočítat

Čistá mzda 62 010 Kč

Hrubá mzda	87 000 Kč
Superhrubá mzda (základ daně)	116 580 Kč
Sociální pojištění zaměstnavatel	21 750 Kč
Zdravotní pojištění zaměstnavatel	7 830 Kč
Sociální pojištění zaměstnanec	5 655 Kč
Zdravotní pojištění zaměstnanec	3 915 Kč
Záloha na daň před odečtením slev na dani	17 490 Kč
Solidární daň	0 Kč

Slevy na dani

na zaměstnance (poplatníka)	2 070 Kč
základní sleva na invaliditu (invalidní důchod 1. nebo 2. stupně)	0 Kč
rozšířená sleva na invaliditu (invalidní důchod 3. stupně)	0 Kč
držitel průkazu ZTP/P	0 Kč
student	0 Kč
na děti (celková)	0 Kč

Záloha na daň	15 420 Kč
Daňový bonus	0 Kč

Plat pro 1 psychiatra: 116 580,-/měsíc

Plat pro 2 psychiatry: 233 160,-/měsíc

Roční plat pro oba pracovníky: 2 797 920,-

Kalkulačka pro výpočet čisté mzdy v roce 2019

Hrubá mzda v Kč:

Počet dětí:

Počet dětí se ZTP/P:

- podpis Prohlášení k dani u tohoto zaměstnavatele
- student do 26 let
- invalidní důchod 1. nebo 2. stupně
- invalidní důchod 3. stupně
- držitel průkazu ZTP/P

Vypočítat

Čistá mzda 24 795 Kč

Hrubá mzda	33 000 Kč
Superhrubá mzda (základ daně)	44 220 Kč
Sociální pojištění zaměstnavatel	8 250 Kč
Zdravotní pojištění zaměstnavatel	2 970 Kč
Sociální pojištění zaměstnanec	2 145 Kč
Zdravotní pojištění zaměstnanec	1 485 Kč
Záloha na daň před odečtením slev na dani	6 645 Kč
Solidární daň	0 Kč

Slevy na dani

na zaměstnance (poplatníka)	2 070 Kč
základní sleva na invaliditu (invalidní důchod 1. nebo 2. stupně)	0 Kč
rozšířená sleva na invaliditu (invalidní důchod 3. stupně)	0 Kč
držitel průkazu ZTP/P	0 Kč
student	0 Kč
na děti (celková)	0 Kč

Záloha na daň	4 575 Kč
Daňový bonus	0 Kč

Plat pro 1 technickohosp. pracovníka: 44 200,-/měsíc

Plat pro 2 technickohosp. pracovníky: 88 400,-/měsíc

Roční plat pro oba pracovníky: 884 000,-

Požadavky na mzdové prostředky za jeden rok: 9 309 920,-